Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego
Rzeczpospolita Polska
Dofinansowane przez Unię Europejską

STRATEGIA DOSTĘPNOŚCI MIEJSKIEJ BIBLIOTEKI IM. A. K. CEBROWSKIEGO W ŁOWICZU NA LATA 2027-2031

Projektowanie uniwersalne kultury – dostępność w instytucjach kultury
Zadanie 3.1 Kompleksowy program szkoleń w zakresie projektowania, budowania i realizacji dostępnej oferty kulturalnej

Strategia wdrażania dostępności w oparciu o Model Dostępnej Kultury

Pełna nazwa instytucji: MIEJSKA BIBLIOTEKA IM. A. K. CEBROWSKIEGO W ŁOWICZU

I. Stan obecny

1. Rodzaj instytucji kultury, zespół i podejmowane działania

Jesteśmy samorządową instytucją kultury Miasta Łowicza z siedzibą w centrum miasta. Posiadamy Wypożyczalnię dla Dorosłych z Czytelnią i Wypożyczalnią Zbiorów Specjalnych oraz Filię dla Dzieci z Czytelnią. Wypożyczamy książki, czasopisma, audiobooki, kody do książek elektronicznych na zew. platformach. Szczególną wagę przywiązujemy do zbiorów specjalnych: książek wydanych przed 1939 rokiem oraz zbiorów lokalnych, czyli tzw. Loviciana – publikacji dotyczących historii i kultury Łowicza oraz Księstwa Łowickiego. Naszą ofertę kierujemy do różnych grup mieszkańców – dzieci, młodzieży, dorosłych, rodzin i seniorów. Do naszej Biblioteki przychodzą osoby w różnym wieku i o różnym statusie społecznym - znaczącą grupą czytelników stanowią seniorzy i rodziny z małymi dziećmi. Wśród naszych czytelników są również OzN.
Nasz zespół liczy 12 osób, w tym 7 pracowników na stanowiskach bibliotekarskich, posiadających wykształcenie kierunkowe. W zespole mamy również osoby odpowiedzialne za administrację, obsługę i promocję. Systematycznie podnosimy kwalifikacje poprzez udział w szkoleniach. Chcemy rozwijać również kompetencje związane z dostępnością, w tym rozpoznawaniem potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, dostępną komunikacją i organizowaniem dostępnych wydarzeń.
Nie ograniczamy działalności do wypożyczania książek. Organizujemy spotkania, warsztaty, lekcje biblioteczne, zajęcia dla dzieci i młodzieży, wystawy, kluby zainteresowań oraz wydarzenia związane z literaturą, kulturą i lokalnym dziedzictwem. Regularnie organizujemy dostępne spotkania Klubu Książki dla Kobiet „Splot Kobiet”, Klubu Miłośników Komiksu, Klubu Czytających Rodzin „Dzieciaki Czytaki”.

Co roku promujemy swoją ofertą poza przestrzenią biblioteki organizując m.in. Noc Bibliotek z Cebrowskim, Bal Postaci z Bajek, Galę „Między Wierszami", Narodowe Czytanie oraz włączając się w wydarzenia miejskie m.in. Dzień Dziecka, Choinkę Miejską czy też biorąc udział w piknikach osiedlowych. W ramach swojej działalności docieramy do wszystkich grup wiekowych, dbając jednocześnie o OzN.

Prowadzimy także działania nietypowe. W ramach wakacyjnej akcji prowadziliśmy zajęcia językowe „Bajkowy English", podczas których pracowaliśmy na książkach dwujęzycznych z zasobów biblioteki.

Zorganizowaliśmy warsztaty sensoryczne „Czytanie przez poznawanie", podczas których dzieci odkrywały świat wszystkimi zmysłami. Zadbaliśmy o przestrzeń dla rodziców z małymi dziećmi, po raz pierwszy zorganizowaliśmy kącik dla rodziców, żeby mogli w komfortowych warunkach oczekiwać na dziecko biorąc udział w zajęciach. W łazienkach mamy przewijak oraz podstawki do umywalek dla dzieci i osób niskorosłych.

Nowym wydarzeniem dla starszych dzieci były warsztaty teatralno-ekspresyjne prowadzone przez aktorów teatrów wędrownych. Warsztaty te poprzedzał spektakl w wykonaniu zaproszonego teatru.

Nową inicjatywą są warsztaty ekologiczne. Podczas jednego ze spotkań prowadzonego przez edukatorów z Bolimowskiego Parku Krajobrazowego w oparciu o książkę „Pszczoły", uczestnicy poznali świat pszczół. W części praktycznej dzieci wspólnie zbudowały domki dla owadów, które później zabrały do domów, jeden został przed budynkiem naszej biblioteki.

Po raz pierwszy zorganizowaliśmy cykl zajęć pt. „Wokół książki" – działania oparte na książkach znajdujących się w naszym księgozbiorze. Na jednym z takich spotkań prowadziliśmy warsztaty śladami Neli Małej Reporterki, odkrywając niezwykłe miejsca i ciekawostki z różnych zakątków świata. Każdy z uczestników zaprojektował swój Paszport Młodego Odkrywcy z własnym zdjęciem.

Młodzież zaangażowaliśmy w innowacyjne projekty łączące literaturę m.in. z ekologią, sztuką i modą. W projekcie „REYmix – klasyka w nowym rytmie" przybliżaliśmy twórczość Reymonta poprzez warsztaty literackie, artystyczne, teatralne i związane z kulturą oraz współczesnymi formami wyrazu. Zaś w ramach projektu „Eco Fashion" młodzież tworzyła własne pomysły

i elementy garderoby z materiałów z odzysku, jednocześnie rozmawiając o odpowiedzialnej modzie, ponownym wykorzystaniu rzeczy i ochronie środowiska.
Seniorzy uczestniczyli w działaniach międzypokoleniowych, m.in. teatralnych, podczas których wspólnie z dziećmi tworzyli i prezentowali przedstawienia.
Dzięki tym działaniom łączymy różne pokolenia, zainteresowania i sposoby uczestniczenia w kulturze. Uczestnicy nie tylko korzystają z naszej oferty, ale także ją współtworzą.
Aktywnie współpracujemy z podmiotami działającymi w Łowiczu i regionie m.in. z samorządem, szkołami, przedszkolami, organizacjami społecznymi i innymi partnerami.
W ostatnim czasie współpracowaliśmy m.in. z placówkami oświaty, w tym z przedszkolami i ze szkołami z oddziałami integracyjnymi oraz ze Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym im. J. Brzechwy w Łowiczu. Mamy bardzo dobre relacje z Klubem Seniora Radość działającym przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Łowiczu, który angażuje się w organizację naszych wydarzeń dla najmłodszych.

2. Sposoby badania potrzeb publiczności o szczególnych potrzebach

Na bieżąco rozpoznajemy potrzeby osób ze szczególnymi potrzebami. Najważniejszym źródłem informacji są dla nas bezpośrednie rozmowy z użytkownikami. Rozmawiamy z uczestnikami przed, w trakcie i po wydarzeniach, pytają o ich potrzeby, komfort i wrażenia. Użytkownicy przekazują nam również swoje sugestie, uwagi i pomysły, które staramy się wdrażać.
Opinie odbiorców omawiamy podczas cotygodniowych spotkań naszego zespołu. Wspólnie zastanawiamy się, co podczas wydarzeń sprawdziło się dobrze, a co możemy poprawić. Dzięki temu możemy na bieżąco wprowadzać zmiany w organizacji zajęć i wydarzeń.
Otrzymujemy również pozytywne informacje zwrotne i podziękowania, które pokazują nam, że proponowane rozwiązania odpowiadają na potrzeby odbiorców.
Podczas wakacji badaliśmy potrzeby użytkowników na podstawie ankiety papierowej, w której pytaliśmy rodziców i opiekunów dzieci uczestniczących w ofercie wakacyjnej o: najchętniej wybierane zajęcia, źródło pozyskania informacji o ofercie, co jest przeszkodą w skorzystaniu z niej, propozycje działań jakie Biblioteka powinna podjąć pod katem szczególnych potrzeb. W efekcie dowiedzieliśmy się o konieczności zakupu podstawek do

umywalek dla dzieci i osób niskorosłych, co od razu zrobiliśmy. Obserwując także grupę rodziców z małymi dziećmi zorganizowaliśmy także strefę wyciszenia.

Zapewniamy różne możliwości kontaktu z Biblioteką: bezpośrednio, telefonicznie, mailowo, przez media społecznościowe, stronę internetową. Użytkownicy mogą również zgłaszać propozycje zakupu książek – osobiście lub za pomocą formularza na naszej stronie.

3. **Opis głównych barier dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i osób starszych w zakresie realizacji działań kulturalnych.**

- **Dostępność architektoniczna**

W bibliotece widzimy kilka barier, które mogą utrudniać korzystanie z jej przestrzeni osobom z niepełnosprawnościami i osobom starszym. Dzwonek przyzywowy przy wejściu do biblioteki znajduje się zbyt wysoko. Schody prowadzące do wypożyczalni i czytelni (12 stopni) nie są oznaczone w sposób kontrastowy, co może utrudniać ich bezpieczne pokonywanie osobom słabowidzącym. Główne drzwi wejściowe do biblioteki nie otwierają się automatycznie. Przy wejściach ewakuacyjnych nie ma podjazdów, co może stanowić problem dla osób poruszających się na wózkach. Zbyt wysoko zamontowana jest również lada biblioteczna w wypożyczalni dla dzieci.

- **Dostępność cyfrowa**

W zakresie dostępności cyfrowej zauważamy kilka problemów. Na niektórych podstronach brakuje odpowiedniej struktury nagłówków, co może utrudniać korzystanie ze strony osobom korzystającym z czytników ekranu. Część zdjęć i grafik nie ma opisów alternatywnych. Nie wszystkie pliki zamieszczane na stronie są również dostępne cyfrowo.

- **Dostępność informacyjno-komunikacyjna**

W bibliotece brakuje rozwiązań, które ułatwiałyby korzystanie z oferty osobom z różnymi potrzebami komunikacyjnymi. Nie ma pętli indukcyjnej, tablic z informacjami w alfabecie Braille'a, klawiatury z dużymi oznaczeniami ani odtwarzaczy CD.

Brakuje również materiałów przygotowanych w formatach dostosowanych do różnych potrzeb, np. materiałów w języku łatwym do czytania i rozumienia (ETR) w wersji dźwiękowej lub dotykowej. Teksty nie są tłumaczone na Polski Język Migowy (PJM), a materiały nie są wyposażone w audiodeskrypcję.

4. Opis najważniejszych potrzeb w zakresie tworzenia oferty instytucji kultury dla osób z niepełnosprawnościami i osób starszych

Przed przystąpieniem do Zadania oraz w trakcie realizacji określiliśmy kluczowe potrzeby w zakresie wdrażania i rozwijania dostępności. Wynikały one zarówno z obserwacji, jak i doświadczeń zespołu oraz użytkowników:

- **Poprawa kompetencji pracowników**
  - ✓ Szkolenia z zakresu obsługi użytkowników oraz realizacji wydarzeń włączających (obszar czucie, rozumienie i słyszenie).
  - ✓ Szkolenia z komunikacji z osobami o szczególnych potrzebach (obszar czucie, rozumienie i słyszenie).
  - ✓ Warsztaty z obsługi narzędzi dostępu, takich jak np. pętle indukcyjne.
- **Tworzenie oferty włączającej dla osób z niepełnosprawnościami i seniorów**
  - ✓ Oferta programowa Biblioteki wymaga rozszerzenia o działania w obszarach rozumienia, słyszenia, widzenia i czucia.
  - ✓ Niezbędne jest nawiązanie współpracy z terapeutami, edukatorami i opiekunami, którzy mogą wspierać nas w tworzeniu odpowiedniej oferty.
- **Eliminacja barier architektonicznych, cyfrowych i informacyjno-komunikacyjnych**
  - ✓ Montaż podjazdów przy wyjściach ewakuacyjnych z budynku; kontrastowe oznaczenie schodów wew. biblioteki; obniżenie lady wypożyczalni u dzieci; obniżenie wysokości dzwonka przyzywowego.
  - ✓ Wprowadzenie tekstów alternatywnych dla grafik i zdjęć na stronie internetowej i w mediach społecznościowych.
- **Komunikacja i promocja**
  - ✓ Intensyfikacja promocji dostępnych zasobów, np. audiobooków, książek z dużą czcionką, kodów do zew. platform ebooków.
  - ✓ Prowadzenie promocji

II. Planowane działania w zakresie wdrażania i rozwijania dostępności, identyfikowania potrzeb, zasad komunikacji i włączania osób ze szczególnymi potrzebami w planie krótkoterminowym oraz długoterminowym

Uzupełniając tę część Strategii należy odnosić się do planów działania na rzecz dostępności do końca 2027 roku (plan krótkoterminowy) oraz do końca 2031 roku (plan długoterminowy).

1. Cele w zakresie poprawy dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i osób starszych

Najważniejsze cele w zakresie poprawy dostępności w Bibliotece

1. Zwiększenie kompetencji pracowników

Plan krótkoterminowy – 2027

- zorganizujemy dwa szkolenia dla pracowników dotyczące dostępności;
- opracujemy i wdrożymy procedury ewakuacji uwzględniające potrzeby osób ze szczególnymi potrzebami.

Plan długoterminowy – 2027–2031

- będziemy organizować co najmniej jedno szkolenie rocznie z zakresu dostępności;
- będziemy dzielić się wiedzą i dobrymi praktykami w zespole;
- będziemy rozwijać procedury i sposoby obsługi osób ze szczególnymi potrzebami.

2. Rozwój włączającej oferty

Plan krótkoterminowy – 2027

- powiększymy ofertę książek z dużym drukiem i audiobooków;
- wprowadzimy materiały w języku łatwym do czytania (ETR), materiały dźwiękowe;
- kupimy m.in. odtwarzacze CD, tabliczki brajlowskie, klawiaturę z dużą czcionką oraz słuchawki wyciszające;
- nawiążemy współpracę z Polskim Związkiem Niewidomych Oddział w Łowiczu;
- będziemy organizować wydarzenia, w tym spotkania autorskie, dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Plan długoterminowy – 2027–2031

- będziemy stale rozwijać ofertę książek z dużym drukiem i audiobooków;
- będziemy rozwijać ofertę materiałów ETR, dźwiękowych i dotykowych;

- kupimy pomoce sensoryczne i książki sensoryczne dla dzieci;
- kupimy pętlę indukcyjną;
- przy wybranych wydarzeniach zapewnimy tłumaczenie na PJM i audiodeskrypcję;
- opracujemy i uporządkujemy zasady udzielania asysty użytkownikom.

3. Poprawa infrastruktury i zakup wyposażenia

Dostępność architektoniczna

Plan krótkoterminowy – 2027

- oznaczymy kontrastowo schody prowadzące do Biblioteki;
- zamontujemy dzwonek przyzywowy przy wejściu na niższym poziomie;
- zamontujemy dostępne biblioteczki plenerowe.

Plan długoterminowy – 2027–2031

- obniżymy ladę w wypożyczalni dla dzieci;
- zakupimy książkomat;
- przygotujemy miejsce wyciszenia i odpoczynku oraz kącik sensoryczny dla osób ze szczególnymi potrzebami.

Dostępność cyfrowa

Plan krótkoterminowy – 2027

- zaktualizujemy stronę internetową i dostosujemy ją do standardów WCAG;
- przygotujemy dokumenty wewnętrzne zgodne z zasadami dostępności cyfrowej.

Plan długoterminowy – 2027–2031

- będziemy dodawać alternatywne opisy do materiałów wizualnych;
- będziemy rozwijać audiodeskrypcję;
- wszystkie nowe materiały publikowane na stronie Biblioteki będziemy przygotowywać w sposób dostępny cyfrowo.

2. Oferta instytucji kultury

Celem planu krótkoterminowego w obszarach widzenia, słyszenia, poruszania się, rozumienia i czucia jest wdrożenie konkretnych rozwiązań i usprawnień, które przyczynią się do podniesienia efektywności funkcjonowania naszej biblioteki. Powiększone zostaną zbiory udostępniane osobom z niepełnosprawnościami i osobom starszym oraz organizowane będą wydarzenia kulturalne.

W 2027 roku planujemy zorganizowanie co najmniej dwóch spotkań autorskich dla osób z niepełnosprawnościami, planujemy też wprowadzenie materiałów w języku łatwym do czytania (ETR); zostanie opracowana informacja dotycząca barier i udogodnień dostępnościach w bibliotece. Informację w zakresie barier i udogodnień w instytucji przygotują pracownicy biblioteki (w zakresie tłumaczenia PJM będziemy korzystać ze wsparcia zewnętrznego). Planowany termin realizacji poszczególnych działań to lata 2027-2031, w zależności od złożoności i zakresu prac.
Planujemy nawiązanie współpracy z Polskim Związkiem Niewidomych Oddział w Łowiczu,
Dostępność będzie wdrażana i rozwijana przede wszystkim przez zespół biblioteki, ponieważ to pracownicy najlepiej znają ofertę instytucji, dotychczasowych odbiorców (w tym osoby z niepełnosprawnościami i osoby starsze). W niektórych przypadkach, np. tłumaczenie na PJM skorzystamy z usług podmiotów zewnętrznych.
Rozwijanie i zapewnianie dostępności oferty będzie finansowane z dotacji podmiotowej biblioteki przekazywanej przez organizatora. W przypadku wydarzeń organizowanych w ramach programów dotacyjnych, finansowanie będzie pochodziło ze środków zewnętrznych.

3. Zespół instytucji kultury i organizacja pracy

Kompetencje będziemy podnosili poprzez szkolenia z zakresu skutecznej promocji i komunikacji; obsługi czytelników z niepełnosprawnościami; organizacji dostępnych wydarzeń dla OzN. Planujemy zorganizowanie minimum dwóch szkoleń dla pracowników, po jednym w każdym półroczu 2027 roku.
Organizować będziemy rozmowy i spotkania z ekspertami, które pozwolą nam zdobyć praktyczną wiedzę na temat obsługi użytkowników z niepełnosprawnościami, zwiększenie świadomości i umiejętności w zakresie dostosowywania oferty i przestrzeni biblioteki do potrzeb różnych grup użytkowników.
Pracownicy zajmujący się pozyskiwaniem środków zewn. będą uwzględniali zwiększanie dostępności w planowanych działaniach.
Nowozatrudnione osoby będą przechodziły działania edukacyjne z zakresu podstaw dostępności na podstawie autodiagnozy, strategii dostępności, Modelu Dostępnej Kultury oraz webinariów NCK i PEFRON.

W związku z niedużą obsadą kadrową biblioteki, koordynatorem dostępności pozostanie dyrektor. W 2027 r. zostanie formalnie powołany zespół ds. dostępności, w którego skład będą wchodzili przedstawiciele poszczególnych działów. Będziemy regularnie spotykać się jako zespół ds. dostępności. Podczas spotkań będziemy rozmawiać o naszych działaniach, problemach i potrzebach. Będziemy także dzielić się doświadczeniami i dobrymi pomysłami dotyczącymi obsługi OzN i seniorów. Swoją wiedzą będziemy dzielić się również z innymi pracownikami Biblioteki oraz z zainteresowanymi instytucjami i organizacjami. Będziemy regularnie sprawdzać, jak działają nasze rozwiązania dotyczące dostępności oraz zbierać opinie od użytkowników i pracowników, aby dowiedzieć się, co działa dobrze, a co możemy jeszcze poprawić.

4. Osoby z niepełnosprawnością i osoby starsze w instytucji kultury

- **2027 rok**

W 2027 roku będziemy kontynuować współpracę z SOSW im. Jana Brzechwy, Świetlicą Integracyjną „Słonko" i Klubem Seniora „Radość". Chcemy utrzymać i umocnić współpracę ze szkołami i przedszkolami w tym z oddziałami integracyjnymi; Warsztatami Terapii Zajęciowej i lokalnymi organizacjami. Planujemy również nawiązanie i utrzymanie stałej współpracy z Polskim Związkiem Niewidomych w Łowiczu.

Będziemy zapraszać OzN i seniorów do udziału w wydarzeniach oraz do współtworzenia naszej oferty. Będziemy pytać ich o potrzeby, pomysły i opinie.

Za współpracę z organizacjami będzie odpowiadać dyrektor Biblioteki. Za bezpośredni kontakt z użytkownikami będą odpowiadać bibliotekarze i pracownicy obsługi.

- **Lata 2027–2031**

W kolejnych latach będziemy rozwijać współpracę z lokalnymi organizacjami i szukać nowych partnerów. Będziemy wspólnie przygotowywać wydarzenia, warsztaty i inne działania dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i seniorów.

Będziemy regularnie zbierać ich opinie i wykorzystywać je do poprawiania oferty Biblioteki.

Naszym celem będzie stała i dobra współpraca oraz większy udział tych osób w życiu Biblioteki.

Za kontakt z instytucjami skupiającymi OzN i osoby starsze odpowiada dyrektor biblioteki. Bibliotekarze i pracownicy obsługi odpowiadają za bezpośredni kontakt z czytelnikami

i użytkownikami, wśród których są osoby z niepełnosprawnościami i osoby starsze. Pracownicy prowadzący: Klub czytających Rodzin „Dzieciaki Czytaki", Klub Książki Splot Kobiet oraz Klub Miłośników Komiksu odpowiadają za kontakt z koordynatorami i uczestnikami spotkań tych grup.

Będziemy dążyć do zmapowania podmiotów i osób, które mogłyby nawiązać współpracę z biblioteką w obszarze dostępności. Dotyczy to przede wszystkim instytucji, fundacji, stowarzyszeń, szkół i innych placówek oświatowych z oddziałami integracyjnymi, nauczycieli wspomagających, opiekunów osób z niepełnosprawnościami i osób starszych, a także rodziców dzieci ze szczególnymi potrzebami. Podejmowane działania dotyczyły przede wszystkim udostępniania zbiorów, organizacji wydarzeń i warsztatów najlepiej dostosowanych do preferencji. Nawiązanie kontaktu z osobami z niepełnosprawnościami będzie zadaniem wyznaczonych pracowników z poszczególnych działów biblioteki. Dzięki temu zapewniona zostanie efektywna komunikacja i informacja.

5. Sposoby komunikacji z osobami o szczególnych potrzebach

Za utrzymywanie kontaktu ze środowiskami OzN i osób starszych będą odpowiedzialni: dyrektor biblioteki, zespół ds. dostępności, pracownicy obsługi.

Informacje biblioteki do OzN i osób starszych będą przekazywane poprzez stronę internetową i media społecznościowe biblioteki i Urzędu Miasta; plakaty w miejskiej przestrzeni publicznej, ulotki, przekazanie informacji za pośrednictwem instytucji i NGO (m.in. Klub Seniora „Radość", Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział w Łowiczu, ŁUTW, Stowarzyszenie Łowicki Klub Amazonek, Miejsko-Powiatowe Koło Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków w Łowiczu, PZN Oddział w Łowiczu).

W 2027 r. będziemy rozwijali funkcjonujące dotychczas procedury przekazywania informacji do biblioteki od osób z niepełnosprawnościami i osób starszych, tj.: kontakt elektroniczny (maile do instytucji i do poszczególnych działów, formularz kontaktowy z poziomu strony internetowej, media społecznościowe), kontakt telefoniczny (telefon stacjonarny), korespondencja tradycyjna, kontakt osobisty z pracownikami biblioteki. Informacje spływające wszystkimi wymienionymi kanałami będą przekazywane do Zespołu ds. dostępności w celu podjęcia właściwych działań dostosowanych do poszczególnych sytuacji.

Efektywność wykorzystywanych sposobów i kanałów komunikacji z OzN i osobami starszymi będzie weryfikowana w ankietach ewaluacyjnych wprowadzonych w 2027 r. Ankiety udostępnimy po wydarzeniach bibliotecznych. Kontynuować będziemy weryfikację skuteczności prowadzonej komunikacji poprzez rozmowę z czytelnikami i użytkownikami biblioteki podczas ich odwiedzin w instytucji a także po wydarzeniach organizowanych przez bibliotekę.

Posługiwać się będziemy teksem prostym w przypadku plakatów, ulotek i informacji w social mediach oraz stronie internetowej, w mediach, radiu, kontakcie telefonicznym, mailowym oraz bezpośrednim. Efektywność wykorzystywanych sposobów i kanałów promocji będzie również weryfikowana poprzez bieżące rozmowy z czytelnikami, bezpośrednio po wydarzeniach.

6. Sposoby badania potrzeb publiczności o szczególnych potrzebach.

Badania oczekiwań i możliwości osób o szczególnych potrzebach prowadzone dotychczas miały charakter rozmów z czytelnikami, użytkownikami i publicznością wydarzeń. W 2027 roku planujemy wprowadzenie ankiet ewaluacyjnych. Podczas organizowanych wydarzeń pracownicy instytucji będą informować o ankietach oraz zachęcać do ich wypełniania. Przy wypełnianiu ankiet w wersji papierowej, dostępnych w bibliotece, czytelnicy będą mogli skorzystać z pomocy pracownika instytucji. Tego typu działania nie były dotychczas prowadzone. Powyższe działania planowane są do realizacji samodzielnie przez pracowników biblioteki. Obecnie nie planujemy korzystania z pomocy ekspertów zewnętrznych.

7. Identyfikacja ryzyk

Ryzyka związane z realizacją celów dostępności:

- Zwiększenie kompetencji pracowników

Ryzyko: nieobecność pracowników lub brak czasu na szkolenia.

Prawdopodobieństwo: średnie. Wpływ: średni.

a) Ograniczenie skutków: podział obowiązków i wzajemne zastępstwo pracowników.

b) Ograniczenie prawdopodobieństwa: planowanie szkoleń z wyprzedzeniem i dbanie o dobre warunki pracy.

- Rozwój włączającej oferty

Ryzyko: małe zainteresowanie wydarzeniami lub niedopasowanie oferty do potrzeb użytkowników.

Prawdopodobieństwo: średnie. Wpływ: średni/wysoki.

a) Ograniczenie skutków: zmiana formy i tematyki działań na podstawie opinii uczestników.

b) Ograniczenie prawdopodobieństwa: regularne konsultacje z osobami z niepełnosprawnościami, seniorami i organizacjami.

- Poprawa infrastruktury i zakup wyposażenia

Ryzyko: brak środków, wzrost cen lub opóźnienia w pracach i dostawach.

Prawdopodobieństwo: średnie. Wpływ: wysoki.

a) Ograniczenie skutków: realizacja najważniejszych działań etapami i przesuwanie mniej pilnych zadań.

b) Ograniczenie prawdopodobieństwa: planowanie wydatków, szukanie dofinansowania oraz wybór sprawdzonych wykonawców i dostawców.

8. Inwestycje na rzecz dostępności

W latach 2027–2031 będziemy stopniowo poprawiać dostępność Biblioteki. Planujemy przede wszystkim zakup wyposażenia ułatwiającego korzystanie z Biblioteki OzN i seniorom oraz wprowadzanie potrzebnych zmian w infrastrukturze.

Urząd Miejski podejmuje już starania o pozyskanie środków na remont i dostosowanie wyjść ewakuacyjnych Biblioteki do potrzeb OzN. Będzie to jedno z ważniejszych działań związanych z poprawą dostępności budynku.

Inwestycje będziemy finansować z budżetu Biblioteki oraz, w miarę możliwości, ze środków zewnętrznych i programów dotacyjnych. Działania będziemy realizować etapami, w zależności od dostępnych środków i możliwości technicznych budynku.

9. Ustawy o dostępności

Będziemy realizować wymagania wynikające z obu ustaw dotyczących dostępności. W zakresie dostępności architektonicznej będziemy stopniowo usuwać bariery, poprawiać oznakowanie i zapewniać osobom ze szczególnymi potrzebami możliwość bezpiecznego korzystania z Biblioteki. W planowanych działaniach w tym inwestycyjnych będziemy uwzględniać rozwiązania poprawiające dostępność oferty jak i siedziby.

W zakresie dostępności cyfrowej będziemy dbać o to, aby strona internetowa Biblioteki była dostępna, czytelna i możliwa do obsługi przez osoby z różnymi potrzebami. Będziemy również aktualizować deklarację dostępności, sprawdzać publikowane treści i poprawiać zgłaszane problemy.

Będziemy także zapewniać dostępność informacyjno-komunikacyjną, między innymi poprzez różne formy przekazywania informacji i możliwość uzyskania potrzebnego wsparcia. Jeżeli w konkretnej sytuacji nie będziemy mogli zapewnić pełnej dostępności, zapewnimy odpowiednią formę dostępu alternatywnego.

10. Kryteria sukcesu planu wdrażania i rozwijania dostępności

Będziemy regularnie sprawdzać, jak realizujemy nasze działania związane z dostępnością. Co najmniej raz w roku podsumujemy wykonane zadania i sprawdzimy, co udało się zrealizować, a co wymaga dalszej pracy.

Będziemy analizować przede wszystkim:

- liczbę pracowników, którzy wezmą udział w szkoleniach dotyczących dostępności,
- liczbę i rodzaj działań oraz wydarzeń dostosowanych do potrzeb OzN i seniorów,
- liczbę uczestników tych wydarzeń,
- liczbę zakupionych urządzeń i wprowadzonych zmian poprawiających dostępność,
- opinie i uwagi użytkowników,
- liczbę zgłoszonych problemów dotyczących dostępności i sposób ich rozwiązania.

Będziemy zbierać informacje poprzez ankiety, rozmowy z użytkownikami, opinie pracowników, analizę frekwencji oraz dokumentację wykonanych działań. Na podstawie zebranych informacji będziemy oceniać, czy osiągamy nasze trzy główne cele: zwiększenie kompetencji pracowników, rozwój włączającej oferty oraz poprawę infrastruktury i zakup wyposażenia. Wnioski z ewaluacji będziemy wykorzystywać do planowania kolejnych działań. Dzięki temu będziemy mogli na bieżąco poprawiać nasze działania oraz przygotowywać kolejne plany krótko- i długoterminowe.

Planujemy też organizację spotkań z OzN i osobami starszymi, podczas których będzie okazja do omówienia dotychczasowych rozwiązań, potrzeb i proponowanych rozwiązań. Chcielibyśmy, aby takie spotkania odbywały się przynajmniej raz w roku.

Najważniejszym kryterium sukcesu wdrażania i rozwijania dostępności jest udział OzN i osób starszych w pełnej ofercie biblioteki oraz ich obecność i udział w badaniach ewaluacyjnych. Wzrost grona odbiorców będzie jednocześnie dowodem skuteczności podjętych działań. Dostępność rozumiemy nie jako jednorazowy projekt lecz jako stały proces doskonalenia naszej oferty, przestrzeni i relacji. Przestrzeń pozbawiona barier służy całej społeczności: osobom z niepełnosprawnościami, seniorom, rodzicom z małymi dziećmi oraz każdemu z nas w momentach czasowej niedyspozycji. Realizacja celów zapisanych w tym dokumencie pozwoli naszej bibliotece stać się miejscem w pełni otwartym, bezpiecznym i dostępnym dla wszystkich.

Signature Not Verified
Dokument podpisany przez KAROLINA ELŻBIETA PRZYŻYCKA
Data: 2026.09.30 15:51:44 CEST